

Årsberättelse 2025

STUNDARS

KULTUR OCH TRADITION

KULTTUURIA JA PERINNETÄ

Pärmen: Överst ser vi Stundars personal under 2025, från vänster museivaktmästare Sinom Dahl, museipedagog Martin Backman-Witting, byggnadsvårdare Susanna Tahko, amanuens Liselott Nyström Forsén, museichef Gunilla Sand, projektledare Anette Hästbacka och byggnadsvårdare Saana Lind. Till vänster säljer Sonja Backlund grönsaker på höstmarknaden, i mitten utställningen Utsmyckat i framstugan och nere till höger ser vi Simon tjära taket på kopparslagarens verkstad.

Allmänt

Arkitekt och byggnadsantikvarie Ruusa Viljanen Rossi är Årets Gunnar 2025

Stundars utmärkelse Årets Gunnar för år 2025 gick till arkitekt och byggnadsantikvarie Ruusa Viljanen Rossi. Utmärkelsen gavs för hennes engagemang för att uppmärksamma och sprida kunskap om vårt lokala byggnadsarv.

Ruusa Viljanen Rossi är initiativtagare till och projektledare för ödehusaktiveringsprojektet *Många byar små* i Korsholm där Viljanen Rossi under två års tid kartlagt tomma bostadshus och undersökt möjligheterna att få ut dem på fastighetsmarknaden, så att de kan få nya invånare och ett nytt liv.

Ödehusaktiveringsprojektet har fått stor uppmärksamhet, både bland media och familjer som kan tänka sig att köpa och rusta upp ett ödehus. Ödehusaktiveringsprojektet och Ruusa Viljanen Rossi har också under året samarbetat med Stundars eget byggnadsvårdsprojekt *Österbottniskt byggnadsarv – ett samarbetsprojekt med Västerbotten*.

Renoveringen av museitoaletterna

En efterlängtd förbättring på museiområdet var renoveringen av museitoaletterna. De två separata dam och herrtoaletterna tömdes och efter renovering har vi nu tre neutrala toaletter och en invatoalett med skötbord. Toalettutrymmet har även fått väggillustrationer som visar på husets ursprungliga funktion som kärrlidor. Renoveringen kunde förverkligas tack vare Leader investeringsstöd samt andra bidrag. Stundars personal har stått för planering, ytbehandlings- och illustrationsarbetet medan rivning och byggarbetet har varit en köptjänst. Taket kommer att åtgärdas senare, som en första åtgärd togs de gamla taktrödena ner.

I det gamla kärrlidret, numera besökstoalett, har Stundars amanuens Liselott Nyström Forsén målat en byväg från förr. Där drar nu fram pyntade trillor i en bröllopsrad, kyrkslädar och likvagn i ett begravningsfölje och bybor på väg till passagerarångbåten i Munsmo hamn. De flesta av åkdonen finns i Stundars föremålssamlingar, men kan dessvärre inte visas för besökare. Vi rekommenderar därför ett toalettbesök nästa gång du kommer till Stundars.

Ruusa Viljanen Rossi är hemma från Tölby och delar sin tid mellan Stockholm och Österbotten. Tillsammans med Stundars pågående byggnadsvårdsprojekt har hon ordnat flera välbesökta evenemang och föreläsningar under året.

För att bygga nya fräscha toalettutrymmen var vi tvungna att riva ut precis allt från golv till tak, men tex toalettstolarna kunde återanvändas.

Förnyat arrendeavtal

Ett förnyat arrendeavtal med Korsholms kyrkliga samfällighet har gjorts för de kommande nio åren. Genom det nya arrendet får vi tillgång till parkerings & grönområden som sträcker sig från Västersolvägen till Stundarsstigen nedanom skomakarens stuga så att hela området nu är 3 hektar.

Hembygdsforskargruppen är aktiv igen

Under viceordförande Karl David Långbackas ledning har hembygdsforskargruppen fått ny fart och tagit sig an nya delar av Solf's lokalhistoria. Gruppens långsiktiga målsättning är att ta fram innehåll för en ny bok med arbetsnamnet 1900-talets Solf del 2.

Lyckans café och Restaurang Hemmer

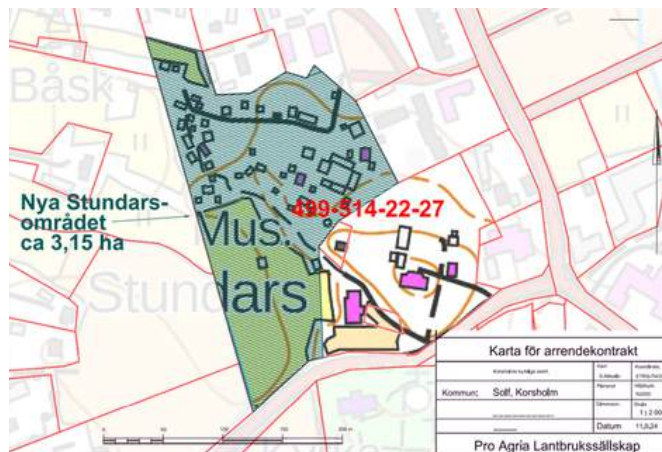
Lyckans café har haft öppet dagligen under sommarsäsongen i sommarcaféet i Groska huset och på Stundars evenemang. Vaasa Ravintolat sköter restaurang- och konferenstjänsterna i Hemmersgården.

Uder ett vanligt år samarbetar Stundars på olika vis med oräkneliga aktörer, organisationer, företag, föreningar etc.:

Till höger ser vi den föreläsning om Björköskåp som ordnades inom projektet Utsmyckat på Brinkens museum. I micken håller Malax museiförenings projektledare Nina Sten.

Här nedanför ser ni veterantraktorparaden på höstmaknaden. Malax Veterantraktorer rf ställer pliktroget upp år efter år - bara de får grillkorv!

I högra hörnet står skolträdgården i sin vackraste höstskrud när projektet Food Education for the Future för andra året i rad ställer iordning en liten skördefest för de skolelever från Solf skola som så duktigt skött om trädgården hela sommaren.

Nya blomlådor utanför Lyckans café har gjort terrassen mera ombonad och avgränsad.

Axplock från museiområdet

Sommarguiderna utför gärna något hantverk eller syssla mellan besökarna. Miranda och Ellen stoppar här ny träull som hållbar fyllning i bolster.

Grillplatsen funkar bättre sedan vi lade grus i gropen och är omtyckt under Sportlovsskoj och Höstbestyr.

Fotograf Malin Sandvik fotar under 2025-27 porträtt i museibyn som blir en kommande utställning.

På Stundars sociala medier får man följa personalen bakom kulisserna. Här gör vi en instruktionsvideo för hur marknadsförsäljare kan klä sig gammaldags.

Vår sk selfie-frame, byggd av talkograbbarna och målad av Liselott, invigdes på Första maj och har varit en mycket omtyckt ram för "vykort" från Stundars.

Nöjda besökare har lämnat respons i lekföhuset. Lekmiljöerna är nog vår mest omtyckta produkt ändå.

Första maj var först kall, men med eftermiddagssolen kom besökarna. Allt mer händer uppe i museibyn den dagen.

Vi har märkt att många av de barn som besöker Stundars kommer tillbaka sedan när de själva fått barn - till och med barnbarn - och berättar om sina Stundars-minnen!

Museisamlingarna med byggnader, föremål och miljöer

Utsmyckat – lokalt samarbete om allmogemålare

På initiativ av Malax museiförening har de lokala museerna i nejden träffats för att nätverka och även planera för en utställning om allmogemålare under namnet *Utsmyckat – Koristeltu - Decorated*. Nio museer har samverkat kring utställningarna som alltså hölls i respektive museums utrymmen med tanken att på så sätt locka besökare till nya museer i trakten. Snickaren, målaren och björköskåps-experten Jarl Nystrand höll en välbesökt föreläsning 24.6.2025 på Brinkens museum på temat "Allmogemålare i trakten". För Stundars del hölls utställningen i bond-stugans framstuga.

I Stundars samlingspolitiska dokument definieras vårt samlingsuppdrag till den materiella och immateriella kulturen kring den förindustriella perioden i svenska Österbotten 1870-1920, främst då kring österbottniskt byggnadsarv och traditionella hantverk och arbetsmetoder. Stundars använder samlingshanteringsverktyget MuseumPlus för hanteringen av föremålssamlingen.

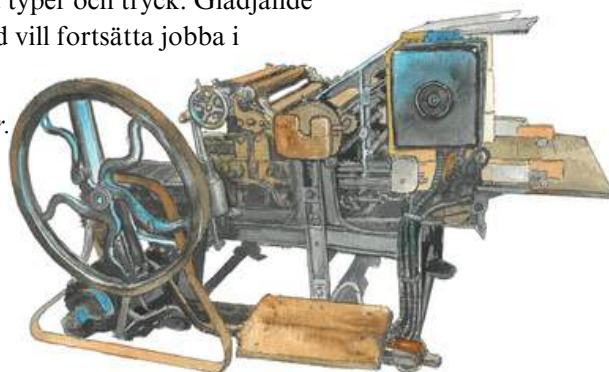

På Stundars passade vi på att göra en liten tillfällig utställning i den nyrenoverade framstugan med målade möbler och fästmansgåvor.

Förnyade utställningar i Tryckerimuseet

Ett av årets större projekt var att öka tillgängligheten i Tryckerimuseet med målsättningen att kunna hålla museet öppet varje sommandag – även om ingen personal finns på plats. Det lyckades fint tack vare omorganisering av en del av de utställda verktygen, maskinerna och föremålen och nya infotavlor och utställningstexter som kompletterar utställningen. Vi har också ordnat två workshops i tryckeriet i handsättning och tryckning tillsammans med Camilla Gunnar från Bland typer och tryck. Glädjande nog har en liten men entusiastisk grupp frivilliga startat som på egen hand vill fortsätta jobba i Tryckerimuseet med både handsättning och tryckning.

Även till tryckerimuseets infohäften och -tavlor gjorde Liselott illustrationer.

Inventering av museistugorna

Den senaste inventeringen av vilka föremål som finns i våra museistugor samt föremålens skick gjordes år 2000. Under sommaren påbörjade kulturarvspraktikant Olivia Sabel en ny inventeringsrunda genom att gå igenom sjömannens, kopparslagarens, stenhugarens och krukmakarens stugor och där kontrollera vilka föremål som finns var, uppdatera deras skick i MuseumPlus samt fotografera dem. Det här arbetet fortsätter åtminstone under 2026 under ledning av Stundars amanuens.

Byggnadsvårdare Saana Lind tampades under våren med att flytta flera av de blytungna maskinerna i tryckeriet för att kunna förbättra tillgängligheten.

Sanering av bondstugans kryppgrund

Kryppgrunden under framstuga, farstu och kammare i bondstugan har sanerats från gamla fuktskador som orsakats av felaktig marklutning och gammalt organiskt material. Efter noggrann rensning ströddes salt på marken och som isolering sattes skumglas och värmematta. Bjälklaget förnyades även liksom en del av golvplankorna. I framstugan bekläddes väggarna med nya lumppapersark som sedan målades med äggoljetempera och stänkdekorerades. I väggbänkarna installerades nya radiatorer och även i själva storstugan byttes de gamla radiatorerna ut till nya. I farstun reparerades fuktskadat timmer och även stenfoten tätades med murbruk.

Till sportlovet 2025 slutade Jonathan Hemming som ansvarig byggnadsvårdare på Stundars och i april tog byggnadsingenjör och restauratör Susanna Tahko hans plats. Via sin firma Vakart har Jonathan dock kunna fortsätta en del projekt, som framstugans kryppgrund.

Timmerman Tommi Pallaspuro och talkograbarna har utfört en del av årets byggnadsvårdsinsatser, som här att bygga nya krokare för hängränorna.

Många skador sker långsamt och i skymundan, så som myrornas invasion av en vägg i snickarens stuga.

Under sin praktik inom grundexamen för restaurering målade Liisa Teulahti bageriets båda dörrhalvor.

Takunderhåll och målning av fasad och snickerier

- Taken till sjudarladan, kopparslagarens verkstad och lekparkens byggnader har tjärats. Också mamsellkvarnens vingar och axel har tjärats liksom de nya trärännorna som senare monteras till husen.
- Skatkvarens bottenbjälklag och en del av golvplankorna har förnyats. Brädfodringen till kvarnen har till en del förnyats och rödmyllats och till stödfötterna gjordes nya faltak i asp.
- Bleckslagarens stuga, bleckslagarens bod och smedjans dörr har rödmyllats.
- Både underlagstaket och pärttaket till Lilla rökbastun har förnyats. Sjömannens bod fick också nytt pärttak.
- Fäbodens skorsten har murats upp på nytt.
- Smedjans ässja korrigerades med murning och nya tegel för att förbättra drag och värme.
- Eldstaden i lanthandelns Högforsröspis reparerades med murbruk och nya brännjärn.
- Bageriets dörr har renoverats och målats liksom pardörrarna till snickarens stuga som även behövde en del trälagningar.
- Museets uteträmöbler har skrapats från gammal målfärg och målats i blågrå nys med Uulas linoljefärg.
- Hus som lyfts upp och fått korrigerad stenfot: lilla färhuset, bleckslagarens bod och lilla rökbastun.

Bleckslagarstugans pardörrar har renoverats och målats och är enligt originalfärgen gulröda.

Utmaningar och resurser för Stundars museibygnader

I februari höll styrelse och personal en strategikväll kring bygnadsunderhållet på Stundars. Byggnadsforskare Outi Orhanen från Österbottens museum var inbjuden som sakkunnig. Under kvällen redogjorde Stundars byggnadsvårdare för de utmaningar som finns i underhållet, främst vattentak, marklutningar och kryppgrunder – och hur våra resurser behöver prioriteras för bästa resultat. Byggnadsvårdare Saana Lind presenterade också ett utkast till klassificering av byggnaderna. Under året har vi på olika sätt fortsatt att arbeta med klassificeringen.

Bilderna är exempel på omfattande byggnadsvårdsåtgärder som gjorts under ett enda år:

Tak som åtgärdats under 2025:

- Blekslageriet
- Sjömannens bod
- Lilla rökbastun
- Krukmakarens verkstad
- Kopparslagarens verkstad

Grunder eller golvkonstruktioner som åtgärdats under 2025:

- Museitoaletterna
- Rofhöks toalett och farstu
- Bondstugans farstu, framstuga och kammare
- Lilla rökbastuns stenfot

Därtill har vi:

- åtgärdat både gamla och nya vattenskadornas
- grävt ner nya elkablar och vattenledningar
- rivit gamla murningar och murat nya
- restaurerat dörrar och fönster

osv...

Övriga åtgärder inom byggnadsvården och på museiområdet

- Ett läckage i Rofhöks toalett har åtgärdats och även golvet i farstun togs upp då vi upptäckte gamla fuktskador i isoleringen och i bottenbjälklaget.
- Elever från YA/elmontörslinjen påbörjade märkning och mätning av en del av uttagen på museiområdet.
- I bageriets fritösrum revs den gamla murstaden för soppkokning ned. Rummets ytor målades om och ett höj- och sänkbart bord införskaffades för att förbättra ergonomin vid syltgrisgräddning. I själva bageriet installerades även en fläkt.

Ny hiss och planering för ökad tillgänglighet i Hemmersgården

Arkitekt Gunilla Lång-Kivilinna har gjort ändringsplanering för ökad tillgänglighet i Hemmersgården med invatoalett och förnyade städ- och lagerförråd. Planerna förverkligas an efter finansieringen klarnar. Stundars beslöt även införskaffa en ny plattformshiss till Hemmersgården som installeras våren 2026.

Leaderprojekt Österbottiskt byggnadsarv - ett samarbete med Västerbotten

Vi har samarbetat tätt med Vindelns hembygdsförening och deras byggnadsvårdsnätverk i Västerbotten, men även ordnat en rad egna aktiviteter under ledning av projektledare Anette Hästbacka. Projektet har under året ordnat byggnadsvårdscaféer, föreläsningar, kurser och arbetsdemonstrationer för sammanlagt 300 deltagare. Här kan nämnas information om bidrag, temadag om eldstäder, föreläsningar om isolering, lagstiftning och om byggnadsskicket i Österbotten.

Byggnadsvårdsresan till Västerbotten 3-5.10.2025 hade 32 deltagare. Vi besökte Vindelns hembygdsförening, Vindelns folkhögskola samt flera privata gårdar och hem.

Skyltar som berättar om sockenmagasinens historia och funktion har monterats till både Solf och Gamla Vasa sockenmagasin.

Inventeringen av eldstäder och dekorationsmålade interiörer i trakten har påbörjats. Som symbol för detta har Anette restaurerat en Högfors-spis, som hon kokade kaffe på under höstmarknaden.

Under Höstbestyr på höstlovet och under Julvandringen fick stora och små besökare pröva på att trycka med schabloner på pärtor.

Talko för daglediga

En grupp talkokillar har träffats hela 33 gånger under vår- och höstterminerna! De har åtgärdat en del akuta saker men också haft en stor mängd egna uppdrag på sin lista. Under vårvintern fick lekparkens rutschhus en ordentlig uppgradering. Under hösten stöttades djurgårdens byggnader och konstruktioner upp som sjunkit ner och annars riskerar ruttna. Talkogrupperna har också byggt en selfieram, byggt takbord och lappat fågeltornets golv. Till rökbastuns terrass byggde gruppen en ny bänk och inne i duschrummet åtgärdades fuktskador i väggen. Till sockenmagasinet i Gamla Vasa spikade gruppen en rät linje på väggen; detta för att framöver kunna följa väggens möjliga rörelser.

Många är de barn som rutschat i huset designat av Antti Maasalo, och det tär såklart på konstruktionen. Därför såg talkograbbarna till att det lyftes upp, fördes till plåthallen, restaurerades och fördes tillbaka på plats.

Talkojobbarna Kauko Ilvoranta och Peter Båsk har lyft på fårens vindskydd för att inte nedre delen av konstruktionen ska dra åt sig fukt från marken och ruttna.

I december fick Stundars motta ett julkors från Nämpräs av Stundarsgrannarna Gullberg. Talkograbbarna Peter Båsk och Carl-Erik Forth rengjorde det innan katalogiseringen. Kanske låter vi göra en replika av det till Stundars en vacker dag?

Under hösten upptäcktes en fuktskada i duschhuset intill stora rökbastun. Talkograbbarna tog sig an att reparera mellanväggen och kunde tillsammans med andra Stundars-grannar bada den traditionsenliga julbastun som vanligt på julafton.

Publik verksamhet med hantverk och museipedagogik

Samarbete med diverse aktörer

Museipedagogiken på Stundars bygger till stor del på nätverkande och samarbete med olika aktörer. Inom interregprojektet Bothnia Business Heritage (BBH) utvecklade Stundars ett helt nytt teambuildingprogram, Kaffi Tå! som kan säljas till grupper. Under år 2026 kommer paketet att översättas till engelska.

Även om BBH formellt avslutats fortsätter nätverket på frivillig basis med digitala kaffeträffar, för att upprätthålla de kontakter som uppstått på båda sidor av Bottenviken. Genom träffarna bollar vi idéer sinsemellan och jämför erfarenheter, som gör det möjligt att utveckla vidare på vår verksamhet. Liknande nätverksträffar för samarbete och utbyte av idéer ordnas varannan månad med andra lokala hembygdsmuseer i Österbotten, vilket lett till den tidigare nämnda utställningen *Utsmyskat*.

Kring våra större evenemang inom museipedagogiken och för barnfamiljer har vi god hjälp av partners. Här kan nämnas Korsholms 4H, Kvarkens naturskola, Dockteatern Lilla Åsnan, Korsholms kompishundar, Korsholms kultur och fritid, Österbottens barnkulturnätverk BARK och Solfs församling. Genom samarbete med andra har vi kunnat finslipa på existerande programpaket och ta de första stegen till att skapa helt nya. Ett exempel är Sorgevandringen som utvecklades tillsammans med Solfs församling och som nu är ett paket som kan beställas av grupper, antingen som en föreläsning eller en guidad rundtur i en museistuga inredd i sorgeskrud. Vidareutvecklingen av Sorgevandringen och möjliga andra evenemang med döden som tema fortsätter genom samarbete med KulturÖsterbottens nya projekt Memento Mori.

Övriga museipedagogiska aktiviteter

- Alla åk 7 elever från Korsholms högstadium och Keskuskoulu, sammanlagt 270 elever, deltog i ett *Museet som klassrum*-program på Stundars 16-17.9. Programmen genomfördes i samarbete med Österbottens barnkulturnätverk och Korsholms kultur och fritid.
- Några klasser från Solf skola har inom interregprojektet Food education for the future odlat grönsaker, örter och blommor på museiområdet.
- I augusti hade vi vår största grupp någonsin i den populära samarbetsävlingen *Är du född på 1800-talet* då 180 utländska studenter på besök från Vasa universitet testade sina österbottniska kulturhistoriska färdigheter i olika kluriga utmaningar.

Kaffi tå! är ett räddningsäventyr på 60 minuter för max 12 personer som vi utvecklat tillsammans med BBH.

Österbottens barnkulturnätverk BARK och Korsholms kultur och fritid är också goda samarbetspartner. Här är Martin, Liselott och Gunilla på väg att hålla Museet som klassrum för 270 korsholmselever med kultursekreterare Annica Reini samt Annina Ylikoski och Sini Björkholm från BARK.

180 utländska studeranden intog museibyn i augusti.

Öppethållning och evenemang

Museibesöken under år 2025 var 18919 gäster vilket är något färre än föregående år. Speciellt sommarens väder utgjorde en utmaning: först var sommaren kall och regnig och sedan mycket het. Ifall restaurang- och cafégäster räknas med blir summan besökare 28902 gäster.

Sommarsäsongen

Stundars höll öppet för allmänheten 23.6-15.8.2025 varje dag. Besökarna har kunnat ta del av olika guidningar, öppna museimiljöer, lekutrymmen, flera utställningar och hälsa på djuren i djurgården.

Stundars höst- och julmarknader uppskattas speciellt för att där säljs lokalproducerat hantverk i en historisk miljö. Alla marknadsförsäljare minns dock inte alltid att exempelvis klä sig gammaldags, så i år gjorde personalen en instruktionsfilm med lite exempel på rätt och fel. Gissa vilket ovanstående representerar?

Numera vet vi mera exakt hur många besökare vi har på en marknad tack vare frivilliga, som Peter Båsk och Inger Tallgård, som välkomnar besökare (och räknar dem med klickare). På julmarknaden har vi även en första hjälpenpatrull och ordningsvakter på plats.

Hantverkaregillet Björkens repslagargossar var med på alla skolhantverkardagar - även när det var kallt och regnigt som 2025.

Museitordagarna har hållits hela året

Under så gott som hela året har vi erbjudit gratis inträde och olika program för allmänheten på torsdagarna under namnet museitordagar.

Marknader för lokala produkter och livsmedel

Stundars största evenemang är våra höst- och julmarknader som sammantaget lockar tiotusen besökare. För- och efterarbetet är ganska omfattande, men vi kan konstatera att marknaderna är en omtyckt mötesplats och viktiga kanaler för regionens hantverkare och småföretagare för marknadsföring och försäljning. Inför årets marknader hade vi förtydligat urvalskriterierna för försäljarnas produkter till förmån för försäljare som saluför egna produkter inom hantverk och lokala livsmedel.

På höstmarknaden 7.9.2025 kunde vi visa hur skorstenen till fäboden murades upp. Denna gång hade vi tur med vädret, även om prognoserna hade varit regntunga. Ett nytt besökarrekord för höstmarknaderna nåddes med 3500 besökare som både fick lyssna till Malax hornseptett och beundra Malax veterantraktorer.

Julmarknaden hölls 30.11.2025 med ca 6500 besökare och drygt 60 försäljare. Parkeringen var också denna marknad en stor utmaning, men tack vare gott samarbete med Korsholms kommun och Solf IK som fungerade som trafikvakter gick det bra.

Krukmakare Harry Huhta i krukmakarens verkstad.

Årets väder på Stundars

Sportlovet 2025 var så halt att korygrillningen fick flytta in i Smedens stuga...

... och på skolahantverkardagarna fick eleverna hoppa jämfota för att hålla värmen i regnet.

Sommarsäsongen igen var först ovanligt kall och sedan ovanligt varm och ostadig. På hantverkardagen 19.7 fick Harald Pohjonen allt hålla sig i skuggan med marmoreringen.

Under höstmarknaden låg molnen tunga, men först kl 15 började det regna.

Och slutligen hotade julmarknaden att bli blöt och geggig, men förvånade alla med strålände sol och ett par minusgrader.

Övriga evenemang

- Sportlovsveckan 25.2-28.2.2025 firades på Stundars med självgående vinteraktiviteter utomhus, öppna lekmiljöer och möjlighet till korygrillning. En av dagarna bjöd Korsholms kommun på gratis grillkorv. Uppskattningsvis 60-80 besökare/per dag.
- Vårt traditionella Första maj-evenemang hölls i strålände solsken med uppskattningsvis 2000 besökare som fick ta del av musikuppträdanden, serveringar och en liten marknadsförsäljning.
- I maj hade vi ett stort antal grupper främst från dagis och skolor som besökte Stundars på Vårlek och Hantverkardagar för skolelever.
- Hantverkarläger med 21 barn hölls 10-13.6.2025 i samarbete med Ungmartha. Ledare från Stundars sida har varit Susan Granberg och Miranda Klockars.
- Lekdag hölls 3.7.2025 i stormigt och regnigt väder för endast 64 besökare. Förutom Stundars egen personal och frivilliga medverkade även Korsholms kompishundar och dockteatern Lilla Åsnan.
- Denna sommar ordnades två Hantverkardagar; 19.7 & 2.8.2025. Båda dagarna hölls i utmanande sommarhetta, varav den ena dessutom hade eldningsförbud. Klimpsoppan kunde kokas i Hemmersgården medan rödmyllan fick kokas på en elplatta.
- Förutom hantverkardemonstrationer fick besökarna lyssna till folkmusikgruppen Johanna Lönngren & Rie och delta i pröva-på-verkstäder i dekorationsmålning med kulturmålarna Ulrika Åkesdotter och Harald Pohjonen. Verkstäderna arrangerades av Leaderprojektet Österbottniskt byggnadsarv. Besökarmängd var 232 och 266 personer.
- Höstlovsevenemanget "Höstbestyr" hölls 16.10.2025 kl. 10-14 med ca 200 besökare i olika åldrar. I evenemanget medverkade, förutom Stundars personal, även Korsholms 4H.
- Stundars har i november och december besökts av olika barn och andra grupper med sammanlagt 280 barn och vuxna.
- Årets sista evenemang Julvandring hölls 17.12.2025 i gott samarbete med Solfs församling och lockade ca 110 gäster som trotsade en mörk och regnigt decemberväll.

Under hösten hölls två tryckworkshoppar under ledning av Camilla Gunnar. Några nya entusiastiska tryckare har sedan fortsatt att träffas för att trycka egna alster en gång i månaden.

Konst på Stundars

Konstutställningar på Stundars

23.6-15.8 Fotoklubben Knäppisarna och Sara Koskinen, Hemmersgårdens vind

23.6-15.8 Jennifer Lipkin, Fähuset

23.6-15.8 Maja Jantar, Stenhuggarens stuga

T.h: Jennifer Lipkin höll utställning i fähuset.

Nedan: Den siste gästkonstnären vid Ateljé Stundars var Ruben Risholm. Under hösten snidade han fyra verk i almträ.

Gästkonstnärer på residens Ateljé Stundars

januari-april: Andrea Vera Wenger (Schweiz)

maj-augusti: Denise Sanchez Vaccarello (Spanien)

september-november: Ruben Risholm – I samarbete med Stiftelsen Pro Artibus (Sverige)

Gästkonstnårsresidenset Ateljé Stundars, som pågått allt sedan 1998, avslutades under året. Sista gästkonstnär blev träsnidaren Ruben Risholm från Sverige. Från starten 1998 har 130 konstnärer från hela världen gästade Solf och Stundars och skapat konst här. För de gästande konstnärerna har Stundars varit en värdorganisation som gett stöd och handledning i vardagen. Upprätthållarna KulturÖsterbotten planerar ett nytt koncept för att stöda den offentliga konsten i Österbotten.

Från vänster verk av: Juha Pykäläinen, Finland, Jimmy Kuehlne, USA, Hiram Wongs, Kina, Atimnajidi Nezhad, Iran, Schär&Spillman, Tyskland, Ursula Sepponen, Finland, Kirsi-Maria Törönen, Finland, Osoto Lab, Japan.

Organisation

Stundars styrelse, personal och frivilliga invigde vår nya selfie-ram under talkomiddagen 3.4.

Stundars personal hade planeringsdag i Anette Hästbackas "lillstögo" i Björköby.

Stundars erbjuder praktikplatser för elever från både andra stadiet och universitet.

Längre praktikperioder har utförts av

- Artesanstuderande Liisa Teulahti inom grundexamen för restaurering från Sasky /Ikata praktik 14.4-19.6.2025.
- Elev David Särs var praktikant 12-25.6.2025 via Korsholms kommun /Phoenixprojektet.
- Fil.stud Oliva Sabel från Åbo akademi har utfört kulturarvspraktik på Stundars 5.5-6.7.2025.
- Roni Åbonde från Optima fastighetsskötsel har utfört LiA 17-21.2 och 3-7.3.2025.

Styrelsen för Stundars rf

Kenth Nedergård ordförande, Karl David Långbacka viceordförande, Sara Bergström, Christer Finne, Ville Klemets, Kati Källman, Mattias Nilsson, Anna Ros och Ann-Sofie Udd. Suppleanterna Heidi Björkstrand-Berg, Peter Båsk, Lee Esselström, Anita Kronqvist, Ann-Chatrin Snickars-Hoxell, Gun-Lis Landgårds, Camilla Svedberg-Smeds och Daniel Ventus deltar även i styrelsens arbete som haft sammanlagt nio möten under året. Museichef Gunilla Sand är styrelsens sekreterare.

I styrelsens arbete deltar representanter; Anders Lindman för Hantverkaregillet Björken rf, Alf Burman för kommunstyrelsen i Korsholm och Liselott Nyström Forsén som personalens representant.

Medlemmar och frivilligt arbete

Stundars r.f. hade under året 114 betalande medlemmar. Antalet bokförda talkotimmar blev 1855 timmar och består av hantverkares, kaffeförsäljares, parkeringsvakters, styrelsemedlemmars och övriga talkojobbares insatser, sammanlagt 145 personer.

Alla talkojobbare fick inbjudan till en trevlig talkomiddag som hölls 3.4.2025 i Hemmersgården. Kvällen avslutades med föreningens vårmöte.

Personal på Stundars

Stundars har under 2025 haft följande personer anställda i huvudsyssla: museipedagog Martin Backman-Witting, museivaktmästare Simon Dahl, byggnadsvårdare Saana Lind, amanuens Liselott Nyström Forsén och museichef Gunilla Sand. Byggnadsingenjör och restaureringsartesan Susanna Tahko anställdes i april som byggnadsvårdare efter att Jonathan Hemming lämnat in avskedsansökan. FM Anette Hästbacka anställdes i februari som projektledare för Leaderprojektet *Österbottniskt byggnadsarv – ett samarbete med Västerbotten*.

Timmerman Tommi Pallaspuro har varit sysselsättningsanställd med 60% arbetstid under tiden oktober 2024 till augusti 2025.

Sammanlagt 34 personer fanns på lönelistan år 2025 och inkluderar sommar-, projekt- och timanställda. Totalt utfördes 8,4 årsverken. Stundars följer museibranschens kollektivavtal för privata museer och är medlem i arbetsgivarorganisationen Palta ry.

Stundars årsberättelse 2025 foton:

Saana Lind, Liselott Nyström Forsén, Peter Båsk, Martin Backman-Witting, Susanna Tahko

Ekonomi och beviljade bidrag

181 500,00	Korsholms kommun, för verksamheten
134 960,00	Undervisningsministeriet, statsandelar för museiverksamhet, 4,2 årsverken
32 000,00	Svenska kulturfonden, för museipedagogisk verksamhet
27 890,69	EU, stat- och kommunaltbidrag för Leaderprojekt Österbottniskt byggnadsarv
24 545,00	Svenska kulturfonden, för Leaderprojekt Österbottniskt byggnadsarv
10 156,81	EU, stat- och kommunaltbidrag för Leaderprojekt Museitoaletterna
8 000,00	Svenska kulturfonden, för Leaderprojekt Museitoaletterna
5 000,00	Korsholms kommun, sommarjobbare
4 000,00	Svenska kulturfonden, Utsmyckat – utställning om allmogemålare
3 100,00	Hedmanska stiftelsen, för renovering av bondstugan
3 041,92	Bonnier News Finland Ab/Vasabladet, för Tryckerimuseets underhåll
3 000,00	Aktiastiftelsen i Solf-Sundom, för renovering av museitoaletterna
1 000,00	KulturÖsterbotten, Utsmyckat – utställning om allmogemålare
1 000,00	Harry Schaumans stiftelse, Utsmyckat – utställning om allmogemålare
1 000,00	Stiftelsen Emelie och Rudolf Gesellius; för pedagogiskt material
1 000,00	William Thurings stiftelse, för pedagogiskt material
900,00	Hedmanska stiftelsen, Utsmyckat – utställning om allmogemålare
672,00	Svenska folkskolans vänner / kursbidrag hantverkarläger
600,00	Stiftelsen S.O.B rf; för renovering av bondstugan
600,00	Stiftelsen S.O.B rf, Utsmyckat – utställning om allmogemålare
300,00	Kvevlax sparbank, för ny utställning i Tryckerimuseet
288,00	Svenska folkskolans vänner / kursbidrag 2 st tryckerikurser hösten 2025

Stundars rf har under året fått totalt 444 554,42 € i bidrag.

I summan ingår sammanlagt 7500 € som getts till arbetsgruppen för projektet Utsmyckat. Bidragen har kommit via vårt konto då Stundars fungerat som huvudman för samarbetet.

Besök 2025

Evenemang	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Summa
Museibesök vuxna	6	4	35	22	291	750	1762	709	349	124	34	139	4225
Skolelever/daghem/stud./barn	4	2	5	5	691	85			328	37		143	1300
Konsert/ konstutst./ föreläsning			18	36	19	80			34		49		236
Sportlovsdag			350										350
Första maj					2000								2000
Hantverkarfest							232	266					498
Höstmarknad									3500				3500
Julmarknad											6500		6500
Julvandring												110	110
Sammanlagt	10	394	147	126	3368	951	2169	1218	4535	441	6724	519	18919

Selfie-ramen blev välanvänd under årets snöfria julmarknad.

Stundars rf

Stundarsvägen 5, 65450 SOLF, Finland

Tel. 06-57 099 000, info@stundars.fi

www.stundars.fi

@stundars

STUNDARS

Vi har åtagit oss att spara naturresurser.
Vi har beviljats Ekokompassen-certifikatet.

